

Sanıkların tutuklu bulundukları askerî cezaevi, Adalet Bakanlığına bağlandığına göre; buradaki tutukluları asker kişi saymaya imkân kalmadığından, ilginin kesilmesi nedeniyle askerî mahkemece görevsizlik kararı verilmesi gerekmektedir.

(Drl.Krl. 9.2.1989 Es:73, Ka:46)

(Drl.Krl. 9.2.1989 Es:75, Ka:47)

T.C.K.nun 159 ncu maddesinde yazılı Devletin askerî kuvvetlerini alenen tahkir suçu askerî bir suç niteliğinde olmadığından, görevsizlik kararı verilmesi gerekir.

(3.D. 28.3.1989 Es:160, Ka:148)

353 Sayılı Kanunun 17 nci maddesinde yazılı "bağlılık" hali, fikri içtima (T.C.K.79) durumunda söz konusudur. Aracın direksiyonuna geçmek suretiyle bir süre aracı özel menfaatinde kullanan (As.C.K.130), müteakiben tedbirsizlik ve dikkatsizlik sonucu bir şahsı yaralayan (T.C.K.459/2) sanığın eylemleri arasında yukarıdaki manâda bir bağlılık söz konusu olmadığından; terhis edilmek suretiyle askerlikle ilişkisi kesilmiş olan sanık hakkında yaralama suçundan askerî mahkemece görevsizlik kararı verilmesi gerekirken, esasa ilişkin hüküm tesisi kanuna aykırıdır.

(Drl.Krl. 20.4.1989 Es:109, Ka:106)

Asıl olan sanıkların yargılama süresince askerî yargıya tabi olmalarıdır. Yargılama sırasında askerî yargıya tabi iken bu ilgi sonradan kesilmiş ise ve özellikle Yargıtay incelemesi sırasında bu husus dosya içeriğinden veya dosyaya ithâl edilen belgelerden anlaşıyorsa, hükmün görev noktasından bozulması gerekir. Aksi halde sanığın askerî yargı ile ilişkisinin kesilip kesilmediğinin tahkikine gerek yoktur.

(Drl.Krl. 15.6.1989 Es:152, Ka:160)

353 Sayılı Kanunun 17 nci maddesinde yazılı "Askerî bir suça bağlılık" hali, bir fiil ile kanunun muhtelif ahkâmının ihlâli (T.C.K.79) halinde söz konusudur. Müstakil iki ayrı eylemle (Önce üste fiilen taarruz, saha sonra bir arkadaşını yaralamak) iki ayrı suça sebebiyet veren sanığın terhisi halinde, T.C.K.na göre kovuşturulan suç hakkında görevsizlik kararı verilmesi gerekir. Nitekim Uyuşmazlık Mahkemesinin 1.5.1989 gün ve 1989/17-17 sayılı kararında da bir eve girerek hem mesken masuniyetini ihlâl hem de ırza geçme suçlarını işleyen sanığın fiillerinde bağlılık görülmemiş ve mesken masuniyetini ihlâl suçu hakkında sanığın terhisi nedeniyle görevsizlik kararı verilmesi gerektiği kabul edilmiştir.

(Drl.Krl. 15.6.1989 Es:152, Ka:160)

İşlendiği sırada 353 Sayılı Kanunun 9 ncu maddesindeki şartları (suğun asker kişi tarafından askerî mahalde başka bir asker kişiye karşı işlenmiş olması) taşınması sebebi ile askerî mahkemenin görevine giren T.C.K.na tabi suçun; daha sonra sanığının terhisi nedeniyle aynı Kanunun 17 nci maddesine dayanılarak görevsizlik kararı ile adliye mahkemesine gönderilmesinde herhangi bir isabet-sizlik görülmemiştir.

"Bu sayfada yer alan yazıların telif hakkı, www.askerihukuk.net internet sitesine aittir." Bu ibare eklenmek şartıyla, buradaki dosyalardan F.S.E.K.na uygun kısa alıntılar yapılabilir, ancak sitemiz yönetiminin açık izni olmaksızın dosyanın tamamını başka bir mecrava kopyalanamaz veya başka yerde yayınlanamaz.

İddianamede hiç bir askerî suçla münasebattar olmadığı açıklandıktan sonra, sırf T.C.K.nun 455/2 nci maddesi gereğince hakkında kamu davası açılan sanığın, hüküm tarihinde terhisli olduğu gözönüne alındığında, 353 Sayılı Kanunun 17 nci maddesi gereğince askerî mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekirken, esasa ilişkin hüküm tesisi kanuna aykırıdır.

(Dr1.Krl. 9.11.1989 Es:243, Ka:235)
(5.D. 20.6.1990 Es:343, Ka:339)

Hükümden önce terhis olarak askerlikle ilişkisi kesilmiş bulunan sanığın, T.C.K.nun 193 ncü maddesi kapsamına giren geceleyin konut dokunulmazlığını ihlâl suçundan dolayı adliye mahkemelerinde yargılanması gerektiğinden, yerel mahkemece görevsizlik kararı verilmesi yerine, esasa girilerek mahkûmiyetine hükmedilmesi kanuna aykırıdır.

(4.D. 8.5.1990 Es:304, Ka:283)

Resmî evrakta sahtecilik suçu, Askerî Ceza Kanununda yer alan askerî bir suç olmadığı gibi Askerî Ceza Kanununun atıf suretiyle cezalandırdığı bir suç da değildir. Diğer yönden, askerî bir suça da bağlı bulunmadığı anlaşılan bu suçla ilgili olarak sanığın askerî mahkemede yargılanabilmesi, kendisinin halen Silâhlı Kuvvetlerde görev yapmakta olmasına bağlıdır.

(4.D. 15.5.1990 Es:287, Ka: ?)

353 sayılı As. Mah. Krlş. ve Yrg. Us. K. nun 21 inci maddesinde belirtilen genel yetki esasına göre askerî mahkemelerin yetkileri; suçun işlendiği tarihte sanıkların emrinde bulundukları kıt'a komutanlığına veya askerî kurum Amirliğine tabaen taayyün etmekte olduğu, dâva konusu suçun işlendiği 18.8.1969 tarihinde sanık 1. Ordu K. lığı Askerî Mahkemesinin adli yetkisine tabi 3. Kor. İs. Taburuna mensup bulunduğu, 1.1.1970 tarihinde, 3. Kolordu K. lığı nezdinde askerî mahkeme kurulmak suretiyle sonradan yapılan adli yetki değişikliği 1. Ordu K. lığı Askerî Mahkemesinin önceden teessüs etmiş olan yetkisini etkilemediği, yetkili mahkemenin duruşmanın başlangıç tarihine göre değil suçun işlendiği tarih itibarıyla tâyin edilmesi gerektiği chetle 1. Ordu K. lığı Askerî Mahkemesince müttehas yetkisizlik kararında isabet görülmemiştir.

(4. D. 2.3.1971 Es. 80 Ka. 85)

353 Sayılı As. Mah. Krlş. ve Yrg. Us. K. nun 21. maddesi gereğince, Askerî Mahkemelerin yetkisi, nezdinde Askerî Mahkeme kurulan Kıt'a Komutanı veya Askerî Kurum Amirinin kadro ve kuruluş itibarıyla emirleri altında bulunan kişiler ile adli bakımdan kendisine bağlanmış birlik veya askerî kurum mensupları hakkında cari olacağı belirtilmiş ise de, aynı yasanın 32. maddesi gereği sınıf ve rütbe yönünden olmayan yetkisizlik iddiasının duruşmanın başlangıcında İddianamenin okunmasından önce Askerî Mahkemeye bildirilmesi gerekeceği bu şartın sanık tarafından yerine getirilmediği gibi, hakkında Beraat Kararı verilen ve hüküm mahkemesinin yetkisi içine giren sivil şahıs sanık (I. K.) in suçu ile irtibathı bulunduğundan bu hal hükmün özünü etkilemez.

(1. D. 23.2.1976 E: 55 K: 52)

353 Sayılı Kanunun 21 nci maddesindeki özel düzenleme karşısında, temadi eden suçlarda temadinin sona erdiği yer mahkemesinin yetkili olduğuna dair genel kuralın uygulanma olanığı bulunmadığından; yüklenen kaçakçılık suçunu işledikleri tarihte K.T.B.K.K.lığı emrinde görevli oldukları anlaşılan sanıkların, K.T.B.K.K.lığı Nezdinde Kurulu Askerî Mahkemede yargılanmaları gerekirken, temadinin Mersin İlinde sona erdiğinden bahisle verilen yetkisizlik kararı usul ve kanuna aykırıdır.

(4.D. 19.6.1986 Es:232, Ka:193)

Seferberlik tatbikatına geç katılmak suretiyle bakaya kalan sanığın, ter-tip edildiği birliğin adli yönden bağlı olduğu askerî mahkemede yargılanması gerekir.

(1.D. 16.9.1987 Es:483, Ka:477)

Seferberlik tatbikatı için çağrılan ve zamanında gelmemek suretiyle baka ya kalan sanığın, sevkedileceği birlik ile henüz ilgili bulunmadığından, 353 Sayılı Kanunun 21 nci maddesinin açık hükmü karşısında, hakkındaki davaya bakmaya mükellefi olduğu askerlik şubesinin adli bakımdan bağlı olduğu komutanlık veya kurum askerî mahkemesi yetkilidir.

(1.D. 30.3.1988 Es:293, Ka:286)

Sanığın acemi eğitiminden sonra katıldığı Tnk.Tb.nun bilâhare 2 nci Kor. K.lığının kadro ve kuruluşuna dahil edilmesi, 9 ncu Kor.K.lığı As.Mah.nin başlangıçta teessüs etmiş bulunan adli yetkisini kaldırmaz.

(3.D. 20.9.1988 Es:481, Ka:470)

"Bu sayfada yer alan yazıların telif hakkı, www.askerihukuk.net internet sitesine aittir." Bu ibare eklenmek şartıyla, buradaki dosyalardan F.S.E.K. na uygun kısa alıntılar yapılabilir, ancak sitemiz yönetiminin açık izni olmaksızın dosyanın tamamı başka bir mecraya kopyalanamaz veya başka yerde yayınlanamaz.

Sanık hakkında Elâzığ Sıkıyönetim Askerî Mahkemesinde kamu davası açıldıktan ve hukukî inkıta meydana geldikten çok sonra İstanbul'da yeni örgütsel eylemlerde bulunması, suç işleme kastındaki yenilenmeyi ifade etmekte ve delillerini açığa vurmaktadır. Askerî Yargıtay daireleri ve Daireler Kurulunun yerleşmiş uygulamaları da bu yoldadır.

Her iki davanın da konusunu teşkil eden eylemler, birbirlerinden ayrı yer ve zamanlarda işlendiklerinden, iki davanın birleştirilerek yürütülmesi mümkün ise de; bu hususta yasal bir zorunluluk bulunmamaktadır.

(Drl.Krl. 15.1.1987 Es:10, Ka:4)

353 Sayılı Kanunun 27 nci maddesi "Bir kimse birden çok askerî mahkemenin yetkisine giren, birden fazla suçtan sanık olursa veya bir suçta birkaç sanık bulunur ve bunlar birden fazla askerî mahkemenin yetkisine tâbi olursa, askerî mahkemeler arasındaki uyuşma üzerine bu davaların hepsine veya bir kısmına bu askerî mahkemelerden birinde birleştirilerek bakılabilir. (

Askerî mahkemeler uzlaşmazlar ise nezdinde askerî mahkeme kurulan kıt'a komutanı veya askerî kurum âmiri veya askerî savcılardan birinin istemi üzerine Askerî Yargıtay tarafından, davalara bakacak askerî mahkeme tayin olunur." demektedir. Maddenin âmir hükmüne göre, konunun Askerî Yargıtay'ca çözümlenebilmesi için, öncelikle askerî mahkemenin yargılama sırasında sanığın başka bir askerî mahkemede de yargılanmakta olduğunun tespiti üzerine her iki davanın birleştirilmesi gerektiği konusunda karar alması ve kararın gereği durum ilgili askerî mahkemeye bildirildiğinde, bu mahkemece de mesele tezekkür edilerek birleştirme talebi kabul edilmeyip sanık hakkında açılmış olan her iki kamu davasının kendi yerel mahkemelerinde görülmesine karar verilmiş olması gerekir.

Yoksa, davaların birleştirilmesine ilişkin teklif yazısına, ilgili askerî mahkeme hâkimi imzası ile verilen red cevabını muhtevi yazıya dayanılarak, askerî mahkemeler arasında uzlaşmazlık doğduğu kabul edilemez.

(4.D. 10.2.1987 Es:96, Ka:2)

990-B

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Devletinin silâhlı gücü olan Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığında görevli olan sanık Yzb.nın, mağdur Çvş.'a karşı işlediği suçların (Müessir fiil, hakaret, silâhla tehdit) askerlik hizmet ve görevlerinden doğduğu, dolayısıyla askerî mahkemenin görevli olduğu gözönüne alındığında; adlî yetki bağlantısı önceden saptanmamış olan sanığın 353 Sayılı Kanunun 24 ncü maddesi delaletiyle aynı Kanunun 22 nci maddesine tevfi kan Kıbrıs Türk Barış Kuvvetleri Komutanlığı Askerî Mahkemesinde yargılanarak hüküm tesisinde herhangi bir isabetsizlik görülmemiştir.

(Dr1.Krl. 22.6.1989 Es:165, Ka:166)

Askerî mahkemede görevli hâkimlerden birinin davaya bakamaması halinde, tabiî hâkim ve tabiî mahkeme ilkeleri uyarınca, davanın nakli talebinden önce, 357 Sayılı Kanunun geçici yetki ile askerî hâkim görevlendirilmesine ilişkin 40 ncı maddesi hükmünün işletilmesi zarurî olup; bu yola gidilmeden nakli dava isteminin kabulüne imkân yoktur.

(2.D. 20.5.1987 Es:309, Ka:29)

Askerî Mahkeme tutanak kâtibinin, işlediği bir suçtan dolayı mensup olduğu askerî mahkemede yargılanması, Türk Silâhlı Kuvvetlerinin emniyetine veya askerî disipline zarar iras eden bir hal olarak telakki edilemeyeceğinden; bu konudaki nakli dava isteminin reddine karar verildi.

(5.D. 7.10.1987 Es:595, Ka:581)

Sırf sanık hakkında açılan dava sebebiyle yapılan yazışmaların, maiyetinde çalışanlar tarafından duyulacağı ve bu durumun askerî disiplini sarsıcı nitelikte olduğundan bahisle davanın nakli gerektiğine ilişkin istemde, 353 Sayılı Kanunun 29/2 nci maddesinde yazılı şartlar bulunmamaktadır.

(3.D. 12.1.1988 Es:43, Ka:31)

Bu nedenlerle Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 2 numaralı Askeri Mahkemesinin yetkisizlik kararı yerinde görülmemiştir.

(2. D. 24.10.1979 Es: 283 Ka: 270)

(1. D. 28.11.1979 Es: 350 Ka: 347)

353 sayılı Kanunun 176 ncı maddesine göre görevsizlik kararları iddianamenin bütün sonuçlarını meydana getirerek aynı şartlara tabi olacağına, mezkûr kanunun 32/2 nci maddesine görede Askeri Mahkemelerde yetkisizlik iddialarının iddianamenin okunmasından önce karara bağlanacağına, olayımızda da aynı nitelikte olan görevsizlik kararının okunmasından önce yetkisizlik kararının verilmesi gerekeceğine, Ankara 3 nolu Sıkıyönetim Mahkemesi birkaç oturum yapıp dosyanın tetkik edildiğinin tutanağa geçtiğine, hatta görev sorununun halledilmesi için uyuşmazlık mahkemesine başvurulmuş olmasına (U. M. K. Madde : 19) binaen, mahkemece görevsizlik kararının okunduğu, fakat tutanağa yazılmadığı, bu durumda belirtilen usul hükümlerine göre Ankara Sıkıyönetim Mahkemesinin yetkisizlik kararı veremeyeceği sonucuna varılmış olduğundan M.G.K. nin 7 nolu kararının uygulanıp uygulanmayacağı hususunun tartışılmasına gerek görülmemiştir.

(DrI. Krl. 26.3.1981 E: 30 K: 30)

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Nolu Askeri Mahkemesi herne kadar, Bursa Ağır Ceza Mahkemesinin görevsizlik kararı verdiği tarihte yetkili olmalarına rağmen 12 Eylül 1980 tarihinden itibaren suç yeri Bursa il hudutlarını kazaî hudutları içine alan Donanma ve Sıkıyönetim Komutanlığının Gölçük de Askeri Mahkemesinin faaliyete geçtiğini bildirerek dosya üzerinden yetkisizlik kararı verilmiş ise de, ilk defa yetki hususunda karar vermesi gereken ve 9.2.1981 tarihinde Donanma ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi de kurulmuş iken kendi mahkemelerini yetkili görüp, görev konusuna girerek iddianame ve görevsizlik kararlarını okumak, sanıkların savunmalarının alınması için talimat yazmak suretiyle görevsizlik kararından sonra aynı mahkemenin görev uyuşmazlığı halledilmişken yetkisizlik kararı vermesi As. Mah. Krlş. ve Yrg. U. K. 32 nci maddesine aykırı görülmüş ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Nolu Askeri Mahkemesinin yetkisizlik kararının kaldırılması uygun bulunmuştur.

(1. D. 12.1.1983 E: 16 K: 7)

İddianamenin okunmasından önce bir yetkisizlik iddiasında bulunulmadığına göre; yetkisizliğe yönelik temyiz itirazı yerinde görülmemiştir.

(2.D. 16.9.1987 Es:491, Ka:479)

Adliye mahkemesi'nin görevsizlik kararı ile intikal eden dosya nedeni ile duruşma açılıp, hazır bulunan sanık ve vekilinin yüzüne karşı dosya safahatı okunup, görevsizlik kararına karşı tarafların bir diyeceğinin olup olmadığının sorulmasına, sanık ve vekilinin talebi üzerine de duruşmanın başka bir güne tâlik edildiğinin anlaşılmasına göre; bu aşamada yetkisizlik kararı verilmesi kanunen mümkün değildir.

(3.D. 30.1.1990 Es:73, Ka:60)

Hüküm mahkemesinde başkanlık görevini yapan J. Kd. Alb. (A. Ö.)'in, sanığa müsnet suç hakkında vaka ve kanaat raporu verdiği ve bu raporda «sanığın, 18 Aralık 1974 tarihli şikâyet dilekçesinin muhtelif yerlerinde amiri J. Kd. Yzb. (Ö. T.)'ya saygısızlık, hakaret ve suç isnat ettiği» şeklinde kanaatini açıkladığı görüldüğünden, sanığa isnad edilen fiiller hakkında muhakke olarak vaka ve kanaat raporu tanzim eden J. Kd. Alb. (A. Ö.)'in hazırladığı bu raporun, (Kendisine verilen özel görev yönünden (amir şıfatı ile verildiğini kabul etmek gerekir. Diğer taraftan, müsnet suç hakkındaki kanaatini açık bir şekilde ve yazılı olarak belirten muhakkekin tarafsız olarak yapılması gereken hâkimlik görevinde bulunması halinde 353 sayılı Kanun'un 39 ve 40 ncı maddeleri gereğince kendisinin usulüne uygun bir şekilde reddedilmesi mümkün olduğu, gibi, aynı kanun'un 43 ncü maddesine istinaden «bazı haller bir hâkimin davaya bakamayacağı şüphesini doğurursa bu hususta bir iştlem olmasa bile Askerî Yargıtay kendiliğinden de karar verebilir.»

(4. D. 8.6.1976 E: 169 K: 167)

Daireler Kurulunun 25.4.1969 gün 1969/37-36 sayılı kararında açıklandığı üzere, herşeyden önce dürüst ve vicdanları ile kanunlara bağlı bulunduğu kabul edilen askeri hâkimin 353 sayılı Kanunun 43. maddesi gereğince kendi kendilerini red edebilme haklarının bulunması ve aynı maddede yazılı reddolunan hâkimin red isteminin haklı olduğunu kabul etmesi halinde red hakkında bir karar verilemeyeceğine dair olan hükmün taşıdığı anlama göre; kanun vazunun bu konuda Askerî Hâkimin irade ve kabulüne geniş ölçüde itibar etmiş olması karşısında Hâkim Ütgm. (A. B.)'un heyetten kendiliğinden çekilerek belirttiği sebeplerin tetkikine gerek yoktur.

(2. D. 30.1.1980 E: 50 K: 46)

353 sayılı Kanunun 43/3 ncü maddesi Askerî Mahkeme Kurulunda görevli Subay Üye ile Hâkimlere reddini gerektiren sebepleri re'sen bildirmek suretiyle davadan çekilebilme imkânını tanımış ve böylece şüphe dışı adaleti sağlamayı amaçlamıştır.

Ne varki davadan kendiliklerinden çekilen mahkeme kuruluna dahil Subay Üye ile Hâkimlerin bildirdikleri sebeplerin makul ve makbul olması şarttır. Nitekim Askerî Yargıtayın yerleşmiş içtihatları da bu doğrultudadır.

Olayımıza gelince, inceleme konusu davaya bakmaktan çekilen mahkeme kurulunun bildirdiği sebeplerin bu kurulun tarafsızlığını şüpheyne düşürecektir nitelikte olduğu müşahade edilmiş; dolayısıyla davanın nakline karar verilmesi gerekmiştir.

(3. D. 22.4.1980 E: 170 K: 156)

353 Sayılı Kanunun 43 ve 45 ncı maddeleri birlikte incelendiğinde; mahkeme kuruluna katılan subay üye ile askeri hâkimlerin bazı hallerde davaya bakamayacakları şüphesi doğarsa, davadan çekilebilmelerine imkân tanınmış, böylece şüphe dışı adaletin sağlanması amaçlanmıştır. Ancak, davadan çekilen kurul üyelerinin bildirdikleri sebeplerin de makul ve mantıkî olması şarttır.

(3.D. 20.12.1988 Es:650, Ka:632)

Eski hale getirme dilekçesinin, engelin kalkmasından itibaren bir hafta içinde verilmesi, 353 Sayılı Kanunun 55 nci maddesinin âmir hükmü icabıdır. Temyiz dilekçesini bir haftalık süre içinde vermekle beraber, eski hale getirme dilekçesini bu sürenin bitiminden sonra veren sanığın temyiz istemi de süre dışıdır.

(3.D. 17.2.1987 Es:94, Ka:68)

Askerî ve adli yargı makam ve mercileri arasında husule gelen selbî selâhiyet ihtilâfının, tâyini merci suretiyle halli yoluna gidilmeden, bu makam veya mercilerden birinin evvelki kararından nükûl ile dâvaya bakması ve hüküm tesisi yolsuzdur.

(Gen. Krl. 5.4.1957 Es. 56/4290 Ka. 35)

Askerî mahkemelerle disiplin mahkemeleri arasında çıkan görev uyuşmazlıkları, 353 sayılı kanundaki hükümlere kıyasen Askerî Yargıtayca çözümlenir.

(S. D. 12.11.1964 Es. 63 Ka. 44)

(Dr. Krl. 29.1.1965 Es. 5 Ka. 14)

353 Sayılı Kanunun 176 ncı maddesi, ancak sanığın rütbesi veya sınıfının uygun olmaması sebebiyle verilen yetkisizlik kararlarının temyiz edilebileceğini kabul etmiş, 30 ve 31 nci maddeleri de bunun dışındaki yetkisizlik kararlarının ancak olumlu veya olumsuz bir ihtilâfa dönüşmesi halinde Askerî Yargıtay'ca çözümlenebileceğini hükme bağlamıştır. Yetkisizlik kararları bir yetki uyuşmazlığına dönüşmedikçe, henüz ihtilâfa dönüşmüş bir hâl bulunmadığından, müstakilen temyizen incelenmeleri mümkün değildir.

(5.D. 6.5.1987 Es:305, Ka:284)

(3.D. 1.8.1989 Es:332, Ka:319)

Sanığın hizmet nedeniyle kendisine teslim edilen ve değeri 200 ₺.olan Gnkur.90-15 sayılı "Türk Silâhlı Kuvvetleri Müsterek Harekât-Kod Kitabı" adlı kitabı kaybetmek suretiyle, 477 Sayılı Kanunun 52 nci maddesini ihlâl ettiği iddiasıyla hakkında 7 nci Kor.K.lığı Disiplin Mahkemesinde kamu davası açıldığı ve bu Mahkemenin görevsizlik kararıyla eylemin As.C.K.nun 130 ncu maddesine gönderildiği, anılan Mahkemece de yargılama yerinin Disiplin Mahkemesi olduğu düşüncesiyle görevsizlik kararı verildiği ve böylece her iki mahkeme arasında olumsuz görev uyuşmazlığı çıktığı anlaşılmaktadır.

Her ne kadar, 477 Sayılı Kanunun 52 nci maddesinde; "Hizmete mahsus ve değeri onbeşbin lirayı geçmeyen eşyayı, özürsüz kaybedenler..." cezalandırılır denmekte ve böylece değeri onbeşbin liranın altında olan eşyanın kaybedilmesi halinde dava yerinin disiplin mahkemesi olduğu öngörülmüş ise de; dosyada mevcut belgelere göre, kriptö nitelikli, gizlilik dereceli olan kitabın birinin değeri 200 ₺.olmakla beraber, toplam 6700 adet basıldığı ve birinin kaybedilmesi halinde T.S.K.lerinin güvenliğinin tehlikeye düşebileceği düşüncesiyle, tümünün kullanılmaz hale geleceği, böylece eylemle hazine zararının tümü arasında illiyet bağının mevcut olması karşısında; hazine zararının $200 \times 6700 = 1.340.000$ ₺.olduğu ve sanığın eyleminin hukukî niteliğinin askerî mahkemece saptanması gerekeceği düşüncesiyle, yerinde bulunmayan 7 nci Kor.K.lığı Askerî Mahkemesinin kararının kaldırılmasına, olumsuz görev uyuşmazlığının bu şekilde çözümlenmesine karar verildi.

(2.D. 30.5.1990 Es:318, Ka:311)

353 Sayılı Kanunun 46 ncı maddesi; askerî savcılarının reddedilemeyeceğini, ancak Kanunun 37 ve 39 ncu maddelerinde yazılı sebeplerden birinin bulunması halinde davadan çekileceklerini hüküm altına almıştır. Dava ise hazırlık soruşturması sonunda düzenlenen iddianame ile açılan "kamu davası"nı istihdaf eylediği cihetle; askerî savcı için hazırlık soruşturmasından çekilme söz konusu değildir. Bu nedenle suçtan zarar gören askerî savcının sanığa ait hazırlık soruşturmasını yürütmüş olması, hükmün usulî hata sebebiyle bozulmasını gerektirmez.

(Drl.Krl. 24.11.1988 Es:188, Ka:146)

tinilmiştir. Bu ifade Anayasa'nın 134 ve 353 sayılı K. nun 50 nci maddesinde bahsedilen gerekçe mahiyetinde olmayıp, ancak genel bir izah tarzıdır. Sanıklar polis karakolunda suçlarını itiraf ettiklerine göre, bu hazırlık ifadelerinin neden mahkûmiyete yeter sayılmadığının gerekçede izahı gerekirdi.

(4. D. 20.4.1982 E: 303 K: 273)

Askerî mahkemelerce verilen her türlü kararın gerekçeli olarak yazılması zorunluluğu yanında, 353 Sayılı Kanunun 173 ncü maddesinin "Ceza Kanununun genel olarak daha hafif bir cezanın uygulanmasını, hafifletici bir halin varlığına bağlı kılmış ise, bu sebeplerin kabul veya reddolunması halinde hükmün gerekçesinde bunlar gösterilir" şeklindeki hükmü karşısında, bir çok neden belirterek talepte bulunmasına rağmen, hiç bir gerekçe gösterilmemesinin T.C.K.nun 59 ncü maddesinin tatbikine mahal olmadığına denilerek anılan maddenin tatbik edilmemesinde isabet görülmemiştir.

(3.D. 1.3.1988 Es:51, Ka:142)

Ceza Kanunlarında yer alan bir maddenin normal halinin uygulanması halinde gerekçeye ihtiyaç olmayıp, ancak istisnâ ve az vahim hallerin uygulanması durumunda gerekçe gösterme mecburiyeti vardır.

(Dr1.Krl. 15.6.1989 Es:68, Ka:156)

353 Sayılı Kanunun 174 ncü maddesi "Sanık hazır bulunmaksızın tefhim olunan hükümler usulen sanığa tebliğ olunur." şeklindedir. Usulen tebligat şekli aynı Kanunun 52 nci maddesinde gösterilmiştir. Maddede "Tebligat Kanunu hükümlerinin askerî mahkemelerde uygulanacağını..." belirtmektedir. 7201 Sayılı Tebligat Kanununun 16 nci maddesinde "Kendisine tebliğ yapılacak şahıs adresinde bulunmazsa tebliğ kendisi ile birlikte oturan ailesi efradından veya hizmetçilerinden birine yapılır." denilmekte birlikte; tebligat yapılan şahsın "birlikte oturan mailesi efradından" olduğu hususu şüpheli ise, sanığın tebligattan heberdar olduğunu beyan ettiği tarihe iti bar edilmesi gerekir.

(Dr1.Kr1. 17.11.1988 Es:133, Ka:141)

Sanığın babasına tebliğ edilen hükmün tebliğ mazbatasına ilgili tarafından "Oğlunun Ankara'da oturduğunun ve bu tebligatı oğluna ulaştıracağını" yazılı olması, adı geçen babası ile birlikte aynı adreste oturmadığını gösterdiğinden 7201 Sayılı Tebligat Kanununun 16 nci maddesi uygun bir tebligat hükmünde kabul edilemez. Bu nedenle sanık adına yeniden tebligat çıkartılması gerekir.

(Dr1.Kr1. 23.2.1989 Es:13, Ka:58)